

Antroposofisch-medische kijk op het Coronavirus

Door Paul Meuwese, gepensioneerd antroposofisch huisarts. Dit deel is ingekort en deels herschreven vóór het plaatsen op deze website.

Deel 1: De Coronaviruspandemie

Rudolf Steiner beschrijft (in *Physiologisches-Therapeutisches auf Grundlage der Geisteswissenschaft*, GA 314, pagina's 254-257) dat er bacteriën c.q. micro-organismen zijn, maar dat ze volgens hem niet de primaire oorzaak zijn van ziekte. Die primaire oorzaak is de predispositie (de aanleg) die uit dit of een vorig leven stamt. Maar je hebt dat micro-organisme wel nodig om die zichtbaar te maken. Het is alsof de aanleg het virus aantrekt.

Bij verschillende ziektebeelden is het van belang om naast een eventuele (virus)infectie breder te kijken, bijvoorbeeld naar gewoonten, constitutie, het levensritme of de persoonlijkheidsstructuur.

Waar Steiner op duidt in GA 314 is, dat pathologische invloeden op de mens kunnen leiden tot het ontstaan van de predispositie die aanleiding geeft tot het ontstaan van een infectieziekte. In het geval van virussen (die in de tijd van Steiner overigens nog niet bekend waren) (ze waren wel bekend maar er was nog veel kennis over) zou je kunnen vermoeden dat een domineren van het zenuwzintuigstelsel die predispositie versterkt en leidt tot een mentale uitputting. Daarbij hoort alles wat die zenuwzintuig-dominantie kan versterken: herrie, stadsleven, gebruik mobieltjes en de PC, (morele) koude et cetera.

Voordeel van een meer dynamische en multifactoriële benadering is dat angst gereduceerd wordt. Mensen begrijpen beter wat er aan de hand is en hebben meer instrumenten in handen om er iets aan te doen. Op deze manier wordt een meer multicausale manier van denken gestimuleerd.

Ik denk dat de predispositie voor deze Corona-uitbraak met name te maken heeft met het ontbreken van warmte, ofwel fysiek, ofwel mentaal/moreel. Wat je nu ziet gebeuren is dat mensen zich weer om elkaar gaan bekommeren en dat is precies wat er vaak aan ontbrak alvorens deze pandemie uitbarstte.

Fysiek speelt hetzelfde: het domineren van het zenuwzintuigleven leidt tot een door kou bevangen raken van het lichaam: de koude dringt door tot in de botten. Niet voor niets komen die virusinfecties in de winter en begin van de lente voor. De neiging van deze virussen om in de longen te gaan zitten, heeft ook daarmee te maken. Chronische longziekten als astma en COPD kunnen de longen aantasten en de longblaasjes, waar de gaswisseling plaatsvindt, aantasten. De longen worden te fysiek, te stug en zijn vatbaarder voor besmetting met virussen.

Steiner ziet deze zaken meer als een proces van actie en reactie, in de zin van de wederzijdse interactie tussen de predispositie (de aanleg) en de micro-organismen, waarbij warme ziekten ontstaan. (Warme ziekten zijn kortgezegd ontstekingsziekten en koude ziekten zijn ziekten waarbij sclerose optreedt zoals artrose of aderverkalking.) Dit soort virale ziekten leiden tot een warmtereactie van het lichaam, die fysiek maar ook zielsmatig en moreel weer beweging en empathie teweeg kan brengen; de predispositie zit hem in de lichamelijke en/of morele koude, die voortkomt en weer leidt tot een domineren van de zenuwzintuigdynamiek.

Laat ik vooropstellen dat een groot aantal mensen getroffen worden door het virus, omdat zij bevattelijk zijn geworden door gebrek aan weerstand ten gevolg van uitputting. Ik denk ook dat veel mensen getroffen worden die moreel gesproken volkomen zuiver zijn; deze twee factoren gelden zeker voor de werkers in de gezondheidszorg en andere beroepen die hun leven in de waagschaal zetten en zich inspinnen voor de verzorging van zieke mensen. Dus bovengenoemd verhaal over de

aanlegkant van de predispositie is zeker niet de enige factor. Ze is bij deze mensen hooguit verworven door hun tomeloze inzet.

Belangrijk is niet door angst overmand te worden. Angst versterkt de dynamiek van het zenuwzintuigstelsel, die het virus meer kans geeft; vertrouwen doet ontspannen, mits het op feiten berust. Het doet kortom het tegenovergestelde. De rust bewaren is nu zeer belangrijk!

Chinezen hebben een karakter voor het woord 'crisis', dat op zijn beurt weer bestaat uit twee delen: de een betekent zoiets als noodlot, de ander betekent kans. De hamvraag is dus of de mensheid deze pandemie als kans kan opvatten of na het overwaaien ervan weer terugvalt in de oude gewoonten. De toekomst zal het leren! Ik hoop dat het lukt om de bovengeschetste predispositie te genezen en weer ten goede te keren.

Deel 2 van deze reeks: Wat is een virusinfectie?

Deel 3 van deze reeks: Over de therapie van virusinfecties